

X. 1114

DIE VIII. DECEMBRIS.
OFFICIUM
INFESTO
CONCEPTIONIS
B. MARIÆ VIRGINIS,
HISPANIARUM,
AC INDIARUM PATRONÆ,
DUPLEX I. CLASSIS CUM OCTAVA.

Pro omnibus Regnis ac Ditionibus Catholicæ Majestati subiectis.

Ad Vesperas, Antiphona.

Sicut liliū inter spinas, sic amica mea inter filias Adæ. Psalmi consueti de S. Maria, ut in ejus Officio Parvo. **Añā.** Tota pulchra es Maria, & macula non est in te. **Añā.** Tu gloria Jerusaleſem, tu lætitia Israël, tu honorificentia populi nostri. **Añā.** Vox enim tua dulcis, & facies illa tua decora nimis. **Ana.** Quæ est ista, quæ ascendit de deserto, delitiis affluens, innixa supra dilectum Filium?

Capitulum. *Prov. 8. b*
EGO diligentes me diligos & qui manè vigilant ad me, invenient me. In viis justitiæ ambulo, ut ditem diligentes me. Qui operantur in me, non peccabunt. Qui elucidant me, vitam æternam habebunt.

Hymnus. Ave maris stella.

V. Immaculata Conceptio est hodie Sanctæ Mariæ Virginis. **B.** Cujus innocentia inclyta cunctas lætificat devotas animas.

Ad Magnificat, Antiphona.

Quàm pulchri sunt gressus tui filia principis! Collum tuum, sicut turris eburnea, oculi tui

A di-

²
divini, & comæ capitis tui sic-
cut purpura Regis. Quam pul-
chra es, & quam decora cha-
rissima! alleluia.

Oratio.

DEUS, qui per immaculâ-
tam Virginis Concepti-
onem dignum Filio tuo habi-
tâculum preparasti: quæsu-
mus, ut qui ex morte ejusdem
Filii sui prævisa, eam ab omni
labe præservasti, nos quoque
mundos ejus intercessione, ad
te pervenire concedas. Per
eundem Dôminum nostrum.

Deinde sit Communio. Terce
occurr.

Ad Matutinum, Invitator.

Immaculatam Conceptionem
Virginis Mariæ celebremus,
Christum ejus præservatorem
adoremus Dôminum. Psalm.
Venite exultemus. Hymnus.
Quem terra.

In primo Nocturno. Antiph.

Multæ filia congregaverunt si-
bi divitias, tu verò supergressa
es univerfas. Psalmus Dômine
Dôminus noster, cum reliquis,
at in eius Officio Parvo. Ant.
Surrexerunt filii ejus, & beatif-
simam prædicaverunt: vir ejus,
& laudavit eam. Psalmus Cœ-
li enarrant. Ant. Fortitudo &
decor indumentum ejus, bys-
sus & purpura vestis illius.

Psalm. Domini est terra. V.

Liberasti me Domine ex ore
leônis. R. Et à cornibus uni-

cornium humilitatem meam.
Pater noster. Antiph. Exau-
di Domine. R. Jube domine.
Benedictio. Benedictione per-
pétua.

De libro Ecclesiastici.

Lectione. Cap. 24.

EGO ex ore Altissimi pro-
divi, primogenita ante
omnem creaturam. Ego feci
in cœlis, ut oriretur lumen
indeficiens: & sicut nébula texi
omnem terram: Ego in alti-
ssimis habitavi: & thronus
meus in columna nubis. Gy-
rum cœli circuivi sola, & pro-
fundam abyssi penetravi, in
fluctibus maris ambulavi, &
in omni terra steti: & in omni
populo, & in omni gen-
te primatum habui: & om-
nium excellentium & hu-
milium corda virtute calcavi.
Et in his omnibus, requiem
quæsi, & in hereditate Dô-
mini morabor. Tunc præce-
pit, & dixit mihi Creator
omnium: & qui creavit me,
requievit in tabernaculo meo,
& dixit mihi: In Jacob inha-
bita, & in Israël hereditare, &
in electis meis mitte radices.

R. Ego ex ore Altissimi pro-
divi, primogenita ante om-
nem creaturam: ego in cœlis
feci, ut oriretur lumen inde-
ficiens; * Et sicut nébula texi
omnem carnem. V. Gyrum
cœli circuivi sola, & profun-
dum

abyssi penetravi: & in
omni populo, & in omni gen-
te primatum tenui. Et sicut.
Benedictio. Unigenitus.

Lectione.

A B initio, & ante sæcula
creata sum, & usque ad
futurum sæculum non desi-
nam, & in habitatione sancta
coram ipso ministravi. Et sic
in Sion firmata sum, & in ci-
vitate sanctificata similiter re-
quievi, & in Jerusalem potes-
tas mea. Et radicavi in popu-
lo honorificato, & in parte
Dei mei hereditas illius: & in
plenitudine sanctorum detentio
mea. Quasi Cedrus exalta-
ta sum in Libano, & quasi Cy-
pressus in monte Sion. Quasi
Palma exaltata sum in Cades,
& quasi plantatio Rosæ in Je-
richo. Quasi Oliva speciosa in
campis, & quasi Platanus exal-
tata sum juxta aquam in pla-
teis. Sicut cinamomum & bal-
samum aromatizans odorem
dedi: quasi myrrha electa dedi
suavitatem odoris: & quasi
storax, & galbanus, & ungu-
la, & gutta, & quasi Libanus
non incisus vaporavi habita-
tionem meam, & quasi bal-
samum non mixtum odor
meus.

R. Transite ad me omnes
qui concupiscitis me, & à ge-
nerationibus meis implémini:
* Spiritus enim meus super

³
mel dulcis, & hereditas mea
super mel & favum. V. Qui
audit me, non confundetur: &
qui elucidant me, vitam æter-
nam habebunt. Spiritus.
Lectione. Spiritus sancti.

Lectione.

EGO quasi Terebinthus ex-
tendi ramos meos, &
rami mei honoris, & gratiæ.
Ego quasi vitis fructificavi sua-
vitatem odoris: & flores mei
fructus honoris, & honestatis.
Ego mater pulchræ dilectionis,
& timoris, & agnitionis, &
sanctæ spei. In me gratia om-
nis viæ & veritatis, in me om-
nis spes vitæ, & virtutis. Tran-
sitate ad me omnes qui concu-
piscitis me, & à generationi-
bus meis implémini. Spiritus
enim meus super mel dulcis,
& hereditas mea super mel &
favum. Memoria mea in ge-
nerationes sæculorum. Qui
edunt me, adhuc esurient: &
qui bibunt me, adhuc sitient.
Qui audit me, non confunde-
tur, & qui operantur in me,
non peccabunt. Qui elucidant
me, vitam æternam habe-
bunt.

R. Meum est consilium, &
æquitas: mea est prudentia,
mea est fortitudo: Per me
Reges regnant, per me Princi-
pes imperant, & potentes de-
cernunt justitiam. V. Ego di-
ligentes me diligo: & qui ma-

A 2

ne

4
né vigilant ad me, invenient me. Per me Reges. Gloria Patri. Per me Reges.
In secundo Nocturno, Antiphona. Quid vidētis in Sulamite, nisi choros castrorum? Psalm. Eructavit, Añā. Aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem: nec flumina peccatorum obruent Mariam. Psalm. Deus noster. Añā. A custodia matutina usque ad noctem speravit Maria in Domino: quia copiosa apud eum redemptio, Psalm. Fundamenta ejus. V. Eruisti à frāmea, Deus, animam meam. R. Et de manu canis unicum matrem meam. Pater noster. Absolutio. Ipsius pietas. V. Jubet domne. Benedictio. Deus Pater.

Sermo Sancti Hieronymi
Presbyteri.
Lectio iv.

Qualis, & quanta esset beata & gloriosa semper Virgo Maria, ab Angelo divinitus declaratur, cum dicitur: Ave gratia plena: Dominus tecum: Benedicta tu in mulieribus. Talibus namque decebat Virginem oppignorari muneribus, ut esset gratia plena, quæ dedit cœlis gloriam, terris Dominum, pacemque refudit, fidem gentibus, finem vitiis, vitæ ordinem, moribus disciplinam. Et bene plena,

quia cæteris per partes præstatur: Mariæ verò simul se tota infudit plenitudo gratiæ. Verè plena, quia et si in sanctis Patribus & Prophetis gratia fuisse creditur, non tamen eatenus plena; in Mariam verò totius gratiæ, quæ in Christo est, plenitudo venit, quamquam aliter. Et ideo inquit: Benedicta tu in mulieribus: id est, plus benedicta, quam omnes mulieres. Ac per hoc quidquid maledictionis infusum est per Hevam, totum abstulit benedictio Mariæ.

R. Equitavi meo in curribus Pharaonis assimilavi te amica mea, pulchræ sunt genæ tuæ, sicut turturis. * Faciamus adjutorium simile sibi. V. Eo quod castitatem amaberis, virumque nescieris, ideo & manus Domini confortavit te, & eris benedicta in æternum. Faciamus. Benedictio. Christus perpetua.

Lectio v. Cap. 2. & 4.

DE ipsa Salomon in Canticis, quasi in laudem ejus: Veni, inquit, columba mea, immaculata mea. Jam enim hiems transiit, imber abiit, & recessit: Ac deinde inquit: Veni de Libano, veni, coronaberis. Non immerito igitur venire de Libano juvenitur, quia Libanus candidatio interpretatur. Erat enim candi-

didata multis meritòrum virtutibus, & dealvata nive candidior Spiritus Sancti muneribus, simplicitatem columbæ in omnibus representans: quoniam quidquid in ea gestum est, totum puritas, & simplicitas, totum veritas, & gratia fuit, totum misericordia, & justitia, quæ de cœlo prospexit: & ideo immaculata, quia in nullo corrupta.

R. Fac tibi arcam de lignis lævigatis. Ruptique sunt fontes abyssi magnæ, * Et factum est diluvium peccati super omnem terram. V. Arca verò Deifera elevata est in sublime, & ferebatur super aquas, operisque sunt omnes montes excelsi Sanctorum. Et factum est. Benedictio. Ignem sui amoris.

Lectio vi.

Circumdedit enim virum in utero, sicut Jeremias sanctus testatur, & non aliunde accepit. Faciet, inquit, Dominus novum super terram, & mulier circumdabit virum. Verè novum, & omnium novitatum supereminens novitas virtutum, quando Deus (quem ferre non potest mundus, neque videre aliquis, ut vivere possit) sic ingressus est hospitium ventris, ut corporis claustrum nesciret: sicque gestatus, ut totus Deus in eo esset: & sic exivit inde, ut

5
esset (sicut Ezechiel fatetur) porta omnino clausa. Unde canitur in eisdem Canticis de ea: Hortus conclusus, fons signatus, emissiones tuæ paradisi. Verè hortus deliciarum, in quo confita sunt universa florum genera, & odora menta virtutum; sicque conclusus, ut nesciat violari, neque corrumpi ullis insidiarum fraudibus. Fons itaque signatus sigillo totius Trinitatis.

R. Fiat mihi sanctuarium, & habitabo in medio eorum. Arcam de lignis Setim compingite: & deaurabis eam auro mundissimo intus & foris. * Et pones super mensam panes propositionis in conspectu meo semper. V. Inspice, & fac secundum exemplar, quod tibi in monte monstratum est. Et pones. Gloria Patri. Et pones.

In tertio Nocturno, Antiphona. Quæ est ista, quæ ascendit per desertum, sicut virgula fumi, ex aromatibus myrrhæ, & thuris, & universi pulveris pigmentarii? Psalm. Cantate, j. Añā. Ferculum fecit sibi Rex Salomon de lignis Libani, columnas ejus fecit argenteas, reclinatorium aureum, ascensum purpureum, media charitate constravit. Psalm. Dominus regnavit, exultet. Añā. Quæ est ista quæ pro-

greditur quasi aurora confurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata? Psalm. Cantate, ij. Verè Dominus est in loco sancto isto; & ego nesciebam. Non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta cœli. p. ater noster. Absolutio. A vinculis. Jube domne. Benedictio. Evangelica lectio. Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 11. d. In illo tempore: Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua. Homilia Venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. cap. 49. in Luc. 11. Magnæ devotiōnis & fidei hæc mulier ostenditur, quæ Scribis & Pharisæis Dominum tentantibus, simul & blasphemantibus, tanta ejus incarnationem præ omnibus sinceritate cognoscit, tanta fiducia confitetur, ut & præsentium procerum calūniam, & futurorum confundat hæreticorum perfidiam.

Omnes moriēmini, quia in Adam peccavistis. Quid habes Esther elevata in populis? Ego sum frater tuus, noli timere, non morieris: * Non enim pro te, sed pro omni-

bus hæc lex constituta est. Non exstinguetur in nocte lucerna tua, & non timebis à frigore nivis. Non enim. Benedictio. Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum.

Lectio viij.

NAM sicut tunc Judæi, Sancti Spiritus opera blasphemando, verum consubstantialemque Patri Dei Filium negabant: sic hæretici postea negando, Mariam semper virginem, Sancti Spiritus operante virtute, nascituro cum humanis membris unigenito Dei, carnis suæ materiam ministrasse, verum consubstantialemque matri filium hominis fieri non debere dixerunt.

Filius meus parvulus est, & delicatus. Domus, quam ædificari volo, talis esse debet, ut in cunctis nationibus nominetur, * Et ob hanc causam ante mortem suam omnes præparavit impensas. Elegi, & sanctificavi locum istum; ut sit nomen meum ibi in sempiternum, & permaneant oculi mei, & cor meum ibi in cunctis diebus. Et ob hanc gloria Patri. Et ob hanc. Benedictio. Ad societatem.

Lectio ix.

SED si caro Verbi Dei secundum carnem nascentis à carne Virginis matris pronuntiatur extranea, sine causa,

vestiter qui eam portasset, ubera quæ lactassent, beatificatur. Dicit autem Apostolus: Quia misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege. Neque audiendi sunt qui legendum disputant: Natum ex muliere, factum sub lege; sed factum ex muliere, quia conceptus ex utero virginali, carnem non de nihilo, non aliunde, sed materna traxit ex carne: alioquin nec verò Filium hominis diceretur, qui originem non haberet ex homine.

Deum laudamus.

AD LAUDES,
& per Horas, Antiphona.

Domum tuam decet sanctitudinem dierum. Psalm. Dominus regnavit, cum reliquis. Antiphona. Hæc est domus Domini firmiter ædificata: bene fundata est supra firmam petram. Añā. Fundavit eam Altissimus, qui super maria fundavit eam, & super flumina præparavit illam. Añā. Dominus custodit te ab omni malo Maria, custodivit animam tuam, introitum tuum, & exitum tuum, in sæculum.

Añā. Fluminis imperus latificat civitatem Dei, sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Capitulum. Prov. 8. b. EGO diligentes me dilige: & qui manè vigilant ad me, inveniunt me: in viis justitiæ ambulo, ut ditem diligentes me. Qui operantur in me, non peccabunt, Qui elucidant me, vitam æternam habebunt.

Hymnus. O gloriosa Virginum.

Non accedet ad te malum. Neque flagellum appropinquabit tabernaculo tuo. Ad Benedictus. Antiphona.

Quam pulchra es amica mea, columba mea, immaculata mea, & odor vestimentorum tuorum super omnia aromata, alleluia.

Oratio.

DEUS, qui per immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo habitaculum præparasti: quæsumus, ut qui ex morte ejusdem Filii sui prævisa, eam ab omni labe præservasti: nos quoque mundos ejus intercessione, ad te pervenire concedas. Per eundem Dominum nostrum.

Deinde fit Commem. Ferie.

Ad Primam in brevi dicitur.

Qui natus es de Maria Virgine.

Ad Tertiam, Antiphona. Hæc est domus Domini. Capitulum. Ego diligentes, ut supra.

ꝛ. brev. **Liberasti me Domine**, * **Ex ore leonis. Liberasti me.** ꝛ. **Et à cornibus unicórnium humilitatem meam. Ex. Gloria Patri. Liberasti.** ꝛ. **Eruisti à framea, Deus, animam meam.** ꝛ. **Et de manu canis unicam matrem meam.**

Ad Sextam, Antiphona.

Fundávit eam.

Capitulum. *Ezech. 44.*

Porta hæc clausa erit: non aperietur, & vir non transibit per eam: quoniam Dominus Deus Israël ingressus est per eam; eritque clausa Principis Princeps ipse sedebit in ea.

ꝛ. brev. **Eruisti à framea, Deus animam meam. Eruisti.** ꝛ. **Et de manu canis unicam matrem meam. Deus. Gloria Patri. Eruisti.** ꝛ. **Vere Dominus est in loco sancto isto, & ego nesciebam.** ꝛ. **Non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta cœli.**

Ad Nonam, Antiphona.

Fluminis impetus.

Capitulum. *Prov. 8. d*

Beatus homo qui audit me, & qui vigilat ad fores meas quotidie, & observat ad postes ostii mei. Qui me invenerit, inveniet vitam, & hauriet salutem à Domino.

ꝛ. brev. **Verè Dominus est in loco sancto isto, * Et ego nesciebam. Verè.** ꝛ. **Non est**

hic aliud, nisi domus Dei, & porta cœli. Et ego. Gloria Patri. Verè. ꝛ. **Scalam vidit Jacob, cujus cacumen cœlum tangebatur.** ꝛ. **Angelos quoque descendentes, qui eam lumine replébant.**

AD VESPERAS,

Antiphona.

Nihil est candoris, nihil est splendôris, nihil est virtutis, quod non resplendeat in Virgine gloriosa. Psalms ut in j. Vesperis. Aña. **Quæ neque serpentis persuasione decepta, nec ejus venenôsis afflatibus infecta est. Aña. Hanc, quam tu despicias, Manichææ, mater mea est, & de manu meâ fabricâta. Aña. Decuit Virginem ea puritate nitere, qua major sub Deo nequit intelligi. Aña. Hæc est virga, in qua nec nodus originalis, nec cortex actualis culpæ fuit. Capitulum. Ego diligentes. Hymnus. Ave maris stella. ꝛ. **Domine, dilexi decorem domus tuæ.** ꝛ. **Et locum habitacionis gloriæ tuæ.****

Ad Magnificat, Antiphona. **Unica est columba mea, una est perfecta mea, una est genitricis suæ electa. Viderunt eam animæ sanctæ, & immaculatam prædicavérunt, alleluia.**

Oratio ut supra.

Deindè fit Commemoratio S. Leocadiæ V. & M. ac Feriæ.

DIE

DIE IX. DECEMBRIS.
Secunda die infra Octavam Conceptionis B. Mariæ.
Fit de S. Leocadia V. & M. duplex.

Omnia ut in propr. Ss. Hispan.

In Laudibus fit Commemoratio Octavæ, & Feriæ.

Vesperæ de sequenti Festo cum Commemorat. S. Leocadiæ, & Feriæ, ac S. Melchiadis Pap. & M. tantum.

DIE X. DECEMBRIS.

Tertia die infra Octavam Conceptionis B. Mariæ.

Fit de Festo Translationis Almæ Domus Lauretanæ B. M. V. duplex.

Omnia ut in propr. Ss. Hispan. In Laud. fit commemoratio Fer. & S. Melchiadis Pap. & M. (nihil de Octava.)

In 2. Vesperis fit Commemoratio S. Damasi Pap. & Conf. ac Feriæ, tantum.

DIE XI. DECEMBRIS.

Quarta die infra Octavam Conceptionis B. Mariæ.

Fit de S. Damaso Papa & Confessore, semiduplex, cum Commemor. Octavæ, & Feriæ in Laudibus.

Vesperæ de S. Eulalia Emeritensi Virg. & Mart. cum Commemor. S. Damasi, Aña. **Dum esset: Octavæ, & Feriæ.**

DIE XII. DECEMBRIS.
Quinta die infra Octavam Conceptionis B. Mariæ.

Fit de S. Eulalia Emeritensi Virg. & Mart. (dies propria in Hispania) duplex.

In Laudibus fit Commemoratio Octavæ, & Feriæ.

Vesperæ à Capitulo S. Lucie Virg. & Mart. cum Commemorazione S. Eulaliæ, Octav. & Feriæ.

DIE XIII. DECEMBRIS.

Sexta die infra Octavam Conceptionis B. Mariæ.

Fit de S. Lucia Virg. & Martire, duplex, cum Commemorazione Octavæ, & Feriæ in Laudibus, & Vesperis.

DIE XIV. DECEMBRIS.

Septima die infra Octavam Conceptionis B. Mariæ.

In primo Nocturno leguntur Lectiones de Scriptura occurrente.

Si autem hac die occurrat Feria quarta Quatuor Temporum, lectiones primi Nocturni leguntur ut in die Festi, & lectio nona de Homilia Feriæ.

In secundo Nocturno. **Ex libro S. Augustini Episcopi: Lectio iv.**

De Genesi contra Manichæos.
Dominus noster Jesus Christus (ut inquit Apostolus) factus est ex semine David

vid secundum carnem, id est, tamquam de limo terræ, cum homo non esset qui operaretur in terra, quia nullus homo operatus est in Virgine; de qua natus est Christus. Fons autem ascendebat de terra, & irrigabat omnem faciem terræ. Facies terræ, id est, dignitas terræ, mater Domini Virgo Maria rectissime accipitur, quam irrigavit Spiritus Sanctus, qui fontis, & aquæ nomine in Evangelio significatur: ut qualis Adam de limo terræ, talis homo ille fieret. Qui constitutus est in paradiso, ut operaretur ibi, & custodiret, id est, in voluntate Patris; ut eam impleret, atque servaret.

ꝫ. Equitatus meo.

Lectio v.

Ex libro ejusdem de Natura & Gratia contra Pelagianos.

CUM de peccatis agitur, de sancta Virgine Maria, propter honorem Domini, nullam prorsus habere volo questionem. Indè enim scimus, quod ei plus gratiæ collatum fuerit ad vincendum omni ex parte peccatum, quod concipere ac parere meruit cum, quem constat nullum habuisse peccatum. Hac ergo Virgine excepta, si omnes illos sanctos & sanctas, qui in-

Scripturis sanctis non modo non peccasse, verum etiam justè vixisse referuntur, cum hic viverent, congregare possemus, & interrogare, utrum essent sine peccato: quid fuisse responsuros putamus? Quantalibet fuerint in hoc corpore excellentia sanctitatis, si interrogari potuissent, una voce clamassent illud, quod ait Joannes Apostolus: Si dixerimus, quia peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, & veritas in nobis non est.

ꝫ. Fac tibi arcam.

Ex libro sancti Ildesoni Archiepiscopi Toletani.

Lectio vi.

Contra eos, qui disputant de virginitate & parturitione B. Mariae.

TOTUM quidquid in Maria fuit, possedit Spiritus sanctus: quoniam virtus Altissimi eam obumbravit. Quod si virtus Altissimi ab omni æstu peccati eam obumbravit in conceptu & in partu; sicut ab omni æstu libidinis libera fuit, ita & ab omni pressura maledictionis non ex sese, sed ex virtute Altissimi immunis & aliena fuit. Quapropter cogitent isti disputatores naturarum leges, cogitent & divinarum rerum virtutem: quia non ex natura rerum divinæ leges pendunt, sed ex divinis legibus

bus naturæ rerum & leges manare probantur.

ꝫ. Fiat mihi.

In tertio Nocturno.

I lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. *Cap. II. d.*

IN illo tempore: Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

De Homilia S. Bonaventuræ Episcopi.

In Comment. super Luc. II.

LAUDAT hæc mulier Christum Dei Filium; extollens laudis ejus præconium ex beatitudine matris: quasi dicat: Beata mulier, quæ portavit tam bonum filium. Et rectè, quia decēbat sexum femineum sic laudare. Nec tantum foeminas, immò etiam viros. Nam supra dixit Virgo: Ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Fuit autem venter Virginis beatus propter tria privilegia, quia (ut dicit Bernardus) fuit sine corruptione foecunda, sine gravēdine grāvida, & sine dolore puerpera. Unde dici potest illud Isaia: Quis audivit umquam tale? Et quis vidit huic simile?

ꝫ. Omnes moriēmini.

Lectio viii.

Fuit etiam beatus propter tria miracula. Primum

est conjunctio infinite distantium. Deus enim ibi factus est homo, Creator creatura, Immensus parvus, Verbum infans, Æternus temporalis, secundum illud Joannis: Et Verbum caro factum est. Secundum miraculum est, quia qui fecit ventrem, factus est in ventre. Undè in Psalmis dicitur, Gloriosa dicta sunt de te Civitas Dei. Et post: Homo natus est in ea: & ipse fundavit eam Altissimus. Tertium miraculum, quia qui continet omnia, continetur in ventre: & ille ibi capitur, quem totus non capit orbis. Undè cantat Ecclesia: Quia quem cœli capere non poterant, tuo gremio contulisti.

ꝫ. Filius meus.

Lectio ix.

NEC tantum beatificat ventrem propter portationem, sed ubera propter lactationem, cum subjungit: Et ubera, quæ suxisti. Ex quo datur intelligi, quod à solis uberibus Beatissimæ Virginis lactatus fuit. Quod designatum fuit in Mōyse, qui lactari (ut dicitur) noluit à muliere Egyptiaca. Et ideo quæstra fuit mulier Hebræa, scilicet mater propria, sicut in Exodo legitur. Ideo autem junxit ista duo, ut ostenderetur Virgo Maria fuisse mater Christi vera & perfecta: quia non

non solum genuit, sed & educavit; & sicut verè educavit, ita verè genuit.

Te Deum laudamus.
In Laudibus & Vesperis fit commemoratio Feriæ.

DIE XV. DECEMBRIS.

Octava Conceptionis B. Mariæ.
Duplex.

In primo Nocturno Lectio- nes de Scriptura occurrente.

Si autem hac die occurrat Feria iv. Quatuor Temporum, lectiones primi Nocturni leguntur ut in die Festi, & lectio nona de Homilia Feriæ.

In secundo Nocturno.
Ex libro S. Anselmi Episcopi.
Lectio iv.

De Excellentia Virginis.

Summa Dei sapientia nullam in massa creationis humanæ viam invenit, per quam (ut disposuerat) in mundum veniens, tam luctuosæ perditioni subveniret, donec ad istam, de qua loquimur, Virginem ventum esset. Sed hæc mox, ubi in mundum per humanæ generationis lineam venit, tanta omnis boni virtute & constantia perfecte resplenduit, ut eam ipsa sapientia Dei verè dignam iudicaret, per quam in homine veniens, non modò reatum primòrum hominum, sed & totius mundi peccata deleret, &

diabolum sui operis inimicum cum suis elideret, necnon damna coelestis patriæ illuc hominem deducendo redintegraret.

℞. Equitatus meo.

Lectio v.

Ex libro ejusdem de Conceptu Virginali.

Decèbat, ut Christi Conceptio de matre purissima fieret. Nempe decens erat, ut ea puritate, qua major sub Deo nequit intelligi, Virgo illa nitèret; cui Deus Pater unicum Filium suum, quem de corde suo æqualem sibi genitum tamquam seipsum diligebat, ita dare disponebat, ut naturalitèr esset unus idemque communis Dei Patris, & Virginis Filius, & quam ipse Filius substantialitèr facere sibi matrem eligèbat, & de qua Spiritus Sanctus volebat, & operaturus erat, ut conciperetur & nasceretur ille, de quo procedèbat.

℞. Fac tibi arcam.

Ex dictis diversorum Sanctorum.

Lectio vj.

Ex Presbyteris Achaia, ut refert Aloysius Lipomannus.

Andreas Apostolus: Quomòdò de immaculata terra factus fuerat homo primus, necessarium fuit, ut de immaculata Virgine natus Christus,

rus, vitam æternam, quam omnes perdididerant, repararet. Augustinus: Sicut primus Adam de limi materia figuratus est, ita secundus Adam, quasi de intacta ac rudi terra, de Virginis carne formatus est. Hieronymus: Hæc est hortus conclusus, fons signatus, puteus aquarum viventium, ad quam nulli potuerunt doli irrumperere, nec prævaluit fraus inimici, sed permansit sancta mente & corpore, multis donorum privilegiis sublimata. Idem in Psalmos: Pulchrè Propheta appellat, Virginem nubem diei. Nubes enim illa non fuit in tenebris, sed semper in luce. Anselmus: O benedicta super mulieres, quæ Angelos vincis puritate, & Sanctos superas pietate.

℞. Fiat mihi.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. *Cap. 11. d*

In illo tempore: Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

De Homilia sancti Bonaventuræ Episcopi.

In Comment. super Luc. 11.

At ille dixit: Quinimmo beati qui audiunt verbum Dei. Hoc non dixit ad-

versando, sed potius superaddendo: quasi diceret: Non solum beatus venter, qui portavit me Verbum caro factum, verum etiam beator, qui suscipit verbum à me prolatum. Undè & Maria non tantum beatà fuit, quia Christum gestavit in carne; verum etiam beator, quia ipsum perfectissimè gestavit in mente, secundum quod dicit Augustinus: Beator fuit Maria concipiendo fidem Christi, quam carnem Christi. Beatus est enim omnis, qui audit & obedit: secundum illud ipsius Domini apud Joannem: Si hæc scitis, beati eritis, si feceritis ea. Et idèò subdit, Et custodiunt illud.

℞. Omnes moriemini.

Lectio viii.

In quo verbo Christus noluit laudari matris cognitionem carnalem per se, (nam & supra Joannes dixit Judæis: Ne coepèritis dicere: Patrem habemus Abraham) sed spiritualem, quia sanctior est còpula mentium, quam còporum. Et idèò cum quærent eum mater & fratres ejus, dixit: Quicumque fecerit voluntatem Patris mei, qui in cœlis est, ipse meus frater, soror, & mater est. Et proptèr hoc Virgo Maria fuit laudabilis in concipiendo, quia fide

concepit. Et ideo dixit ei Elisabeth : Beata , quæ credidisti , quoniam perficientur ea , quæ dicta sunt tibi à Dómino .

sc. Filius meus .
Lectio ix .

EX quo apparet mira commendatio veritatis , quæ omnes sibi adhærentes beatos efficit : non solum adhærentes carnali cognatione , ut Virgo Maria ; verum etiam spirituáli dilectione , sicut quælibet anima sancta . Ut enim dicit Augustinus : Beatitudo est gau-

dium de veritate . Ad quod gaudium devénient , qui veritatem audiunt , diligunt , & faciunt , secundum illud Ecclesiastici : Qui audit me , non confundetur : & qui operantur in me , non peccabunt ; Qui elúcidant me , vitam æternam habébunt .

Te Deum laudamus .
In Laudibus fit Commemoratio Feriæ .
In secundis Vesperis fit Commemoratio S. Eusebii & Feriæ .

CLEMENS EPISCOPUS,

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

QUUM primum, Divina disponente voluntate, factum est, ut humilitas nostra turbulentis præsertim Christianæ Reipublicæ temporibus ad universalis Ecclesiæ regimén extolleretur, jam indè ea cogitare, & agere assiduè non destitimus, quæ ad promovendum, & propagandum Inclitæ, & Gloriosæ semper Virginis Mariæ cultum inter fideles Populos maximè conducerent, ideo potissimum, ut nobis, & universæ Catholicæ Ecclesiæ speciali pietate Christi Filij sui Supremi Ecclesiæ Capitis favorem, & gratiam protectionis conciliaret, minora ramen, quam nostrum desiderium explere possint, semper erunt reverentiæ, & venerationis signa, quæ in terris præbentur, ad cumulandam, & ad augendam Gloriam hujus præ cæteris electæ Creaturæ, quæ quidem ex ore Altissimi prodiit, & in omni Gente Primatum tenuit: Proindè obortas libenti animo amplectimur occasiones, quibus nova ipsi honoris obsequia tribuantur, ac maximè lætamur, Potentissimum Regem, qui in hac re non ita pridem aperuit animum suum, tam mirificè cum nostro, consentientem, rursus in precibus amplificationem aliam talis Cul-

Cultus pro suis vastissimis Regnis, & Ditionibus exposcere; Nobis & quidem Regio nomine Charissimi in Christo Filij nostri Caroli Hispaniarum Regis Catholici Dilectus Filius Emmanuel de Roda dicti Caroli Regis Consiliarius, & modò apud nos negotiorum ejusdem Caroli Regis Minister supplicem porrexit Libellum, cujus tenor est.

Beatissime Pater. Cum Sanctitas vestra enixis Catholici Regis votis benignè annuens, Beatissimam Virginem Deiparam in Sacrosancto ejusdem Immaculatæ Conceptionis Mysterio, Hispaniarum, Indiarumque Ditionum à Comitijs totius Nationis Hispanæ in ipsius auspiciatissimo Regni exordio habitis, Patronam, & Advocatam specialem communi consensione nuncupatam, & delectam Apostolicis Litteris aurea Bulla munitis, sexto Idus Novembris, anni millesimi septingentesimi sexagesimi concesserit, & confirmaverit, simulque venerandi Mysterij Festum sub Ritu duplici primæ classis cum Octava, cæterisque prærogativis, omnibus hujusmodi Patronorum Festis competentibus, & à Sede Apostolica approbatis, ab universo Hispaniarum, Indiarumque Ditionum Clero Sæculari, & Regulari, quomodolibet etiam exempto, coli, & celebrari præceperit, atque mandaverit, cumque inter prærogativas, quæ à Sancta sede favore dictorum Patronorum indulgeri solent, primum quodam modo teneat locum Officij proprii, & Missæ in eorum honorem recitatio; idem Rex Catholicus, ut Apostolica Sanctitatis vestræ concessio, ut supra jam facta, integrum jure merito sortiatur effectum, Officium, quod incipit: *Sicut Lilium inter spinas*: & Missam, cujus initium: *Egredimini*, & videte: quibus Ordo Franciscanus utitur, ad prædictum Dominiorum suorum Clerum extendi, & prorrogari summoperè desiderat; idcirco Emmanuel de Roda ejusdem Catholici Regis jussu, & nomine Sanctitatem vestram humillimis precibus orat, ut prædicta Officium, & Missam, prout à Franciscanis recitantur, ac in eorum Breviario, & Missali, & Sancta Sede approbatis, continentur, universo Hispaniarum, & Indiarum Clero, tam Sæculari, quam Regulari, ac quomodolibet exempto, pro die Festo solemnè ejusdem Immaculatæ Conceptionis, necnon, & pro ejus Octava concedere, indulgere, & extendere Apostolica sua auctoritate dignetur. Et pro gratia, &c.

Cum autem Nos aliàs libenti quidem animo, adeo effusæ dicti Caroli Regis, ac totius Hispaniæ Gentis erga præclarum hoc Deiparæ Virginis Mysterium devotioni obsecundantes juxta priore nostras Litteras ipsam in prædicto Mysterio colendam universalem Patronam, & Advocatam dictorum Regnorum, & Dominiorum declaraverimus, ejusdemque Mysterij Festum in dictis Regnis, & Dominijs per universum Clerum, tam Sæcularem, quam Regularem, & quomodolibet exemptum, sub Ritu duplici primæ classis cum Octava celebrari præceperimus, modò præmissas Nobis additas preces, velut recentiora illius eximie pietatis argumenta, ex-

eipientes, ac priorum Litterarum nostrarum tenorem cum omnibus & singulis in eis contentis, presentibus pro expresso habentes, novis hisce supplicationibus Pastoralis affectu nostro benigne inclinati, ipsarum tenore presentium in perpetuum concedimus, atque indulgemus, ut recurrente annis singulis dicti Mysterij celebritate in eisdem Regnis, & Dominijs, ac in singulis illorum Civitatibus, & Diocesibus, Oppidis, Terris, & Locis, ac Territorijs quibuscumque etiam nullius Diocesis, ab universo Clero predicto, ab omnibus videlicet, & singulis Sæcularibus, & Regularibus utriusque sexus cujuscvis Ordinis, & Instituti, etiam quantumvis exemptis, qui Horas Canonicas Diurnas, & Nocturnas, sive privatim, sive in quibusvis Ecclesijs collegialiter, & cum cantu recitare tenentur, ac tenebuntur, ac Sacrosanctum Missæ Sacrificium celebrabunt, illud Officium proprium, & Missa cum Octava recitentur, quod, & quæ per dilectos Filios Fratres Ordinis Minorum Sancti Francisci de presenti generaliter recitantur, ac in eorum Breviario, & Missali à Sede Apostolica approbatis continentur, ad quorum effectum illius Officij, & Missæ cum Octava recitationem ad universum Clerum predictum generaliter quoque harum ferie extendimus, idemque Officium, & Missam hujusmodi juxta exemplaria dictorum Fratrum Minorum, & non alias ad usum Cleri, & Regularium predictorum in eisdem Regnis, & Dominijs pro tempore commorantium, etiam seorsim ab alijs Breviariis, & Missalibus typis imprimendi oportunitatem licentiam, & facultatem concedimus, & impertimur: Non obstantibus, & respectivè firmis, ac salvis remanentibus Constitutionibus Apostolicis, & omnibus illis, quæ in dictis prioribus nostris Litteris non obstat, & respectivè firma, & salva esse, & fore decrevimus. Volumus autem, ut presentium nostrarum Litterarum tenor in principio, vel in fine Officij, ac Missæ pro usu dicti Cleri, ut præfertur, imprimendi, etiam imprimatur, utque earundem presentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarij publici subscriptis, & sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis eadem prorsus fides in judicio, & extra illud adhibeatur, quæ ipsis presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omninò hominum liceat paginam hanc nostræ Concessionis, Indulti, extensionis, licentiæ, facultatis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo sexagesimo primo, decimo sexto Kalendas Februarii. Pontificatus nostri anno quarto. = C. Cardinalis Prodatarius. = N. Cardinalis Antoællus. = Loco ✕ Plumbi.